

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź

tel. (42) 636 36 89, fax (42) 636 07 12

e-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-411-14()09/MD

Łódź, dnia 27 grudnia 2010 r.

DECYZJA Nr RŁO 43/2010

- I. Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 tej ustawy praktykę polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej przez Miasto Łódź na lokalnym rynku organizowania dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu przyłączenia nieruchomości do niej, obejmującym teren Miasta Łódź, poprzez narzucanie przez Miasto Łódź uciążliwych warunków umów – wstępnych i ostatecznych zobowiązujących inwestorów do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych, planowanych lub wybudowanych przez nich z własnych środków – w postaci postanowień o treści:

- *„Z uwagi na fakt, że zadanie inwestycyjne obejmujące urządzenie będące przedmiotem niniejszej umowy nie zostało ujęte w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji jak również brak jest po stronie Miasta możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych umieszczenia go w następnych planach Inwestor zobowiązuje się przenieść własność urządzenia pod tytułem darmym.” – § 3 ust. 2 umowy wstępnej przeniesienia własności,*
- *„Inwestor oświadcza, że nie zgłasza i nie będą zgłaszał w przyszłości roszczeń majątkowych związanych z przekazaniem majątku infrastrukturalnego na rzecz Miasta Łodzi i ewentualnych przyszłych właścicieli.” – § 3 ust. 3 umowy wstępnej przeniesienia własności,*

– „Inwestor przenosi własność opisanego w § 1 ust. 1 urzędnika na majątek Miasta tytułem darmym” – § 3 ust. 1 umowy ostatecznej przeniesienia własności,

przynoszących Miastu Łódź nieuzasadnione korzyści i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.)

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

nakłada się na Miasto Łódź **karę pieniężną** w wysokości: **48.917 zł** (słownie: czterdzieści osiem tysięcy dziewięćset siedemnaście złotych) **z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów**, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, płatną do budżetu państwa.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.) w związku z art. 83 wyżej wymienionej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do jej art. 33 ust. 6

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

postanawia się obciążyć Miasto Łódź **kosztami** opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyki ograniczającej konkurencję oraz zobowiązuje się Miasto Łódź do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie **148,70 zł** (słownie: sto czterdzieści osiem złotych 70/100).

Uzasadnienie

Do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję przez Miasto Łódź. Zawiadamiający podnieśli, iż uzależnienie dostaw wody do nieruchomości położonej w Łodzi od nieodpłatnego przekazania przez właścicieli tejże nieruchomości na rzecz Miasta Łódź sieci wodociągowej – wybudowanej ze środków finansowych właścicieli nieruchomości – prowadzącej do tej nieruchomości stanowi naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 4 i 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej: „Prezesem Urzędu” – przeprowadził postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym, czy sprawa ma charakter antymonopolowy. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu zakwestionował działania Miasta Łódź.

W związku z tym w dniu 30 listopada 2009 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu Postanowieniem Nr 1/411-14/09 (dowód: karty Nr 1 – 2) postępowanie antymonopolowe

w sprawie podejrzenia nadużywania przez Miasto Łódź pozycji dominującej na lokalnym rynku organizowania dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu przyłączenia się do niej, obejmującym teren Miasta Łódź, poprzez narzucanie przez Miasto Łódź uciążliwych warunków umów – wstępnych i ostatecznych zobowiązujących inwestorów do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, planowanych lub wybudowanych przez nich z własnych środków – w postaci postanowień o treści:

- *„Z uwagi na fakt, że zadanie inwestycyjne obejmujące urządzenie będące przedmiotem niniejszej umowy nie zostało ujęte w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji jak również brak jest po stronie Miasta możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych umieszczenia go w następnych planach Inwestor zobowiązuje się przenieść własność urządzenia pod tytułem darmym.”* – § 3 ust. 2 umowy wstępnej przeniesienia własności,
- *„Inwestor oświadcza, że nie zgłasza i nie będą zgłaszał w przyszłości roszczeń majątkowych związanych z przekazaniem majątku infrastrukturalnego na rzecz Miasta Łodzi i ewentualnych przyszyłych właścicieli.”* – § 3 ust. 3 umowy wstępnej przeniesienia własności,
- *„Inwestor przenosi własność opisanego w § 1 ust. 1 urządzenia na majątek Miasta tytułem darmym”* – § 3 ust. 1 umowy ostatecznej przeniesienia własności,

przynoszących Miastu Łódź nieuzasadnione korzyści, co może stanowić praktykę ograniczającą konkurencję, o której mowa w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.).

Na mocy Postanowienia Nr 2/411-14/09 z dnia 30 listopada 2009 r. (dowód: karta Nr 5), Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu dokumenty uzyskane przez Prezesa Urzędu w związku z prowadzonym pod sygn. akt RŁO-400-24/08/MD postępowaniem wyjaśniającym (dowód: karty Nr 6 – 325).

W toku postępowania wyjaśniającego Miasto Łódź złożyło następujące wyjaśnienia: *„(...) powyższe rozwiązanie zostało wprowadzone w celu umożliwienia inwestorom zagospodarowania działek nie posiadających dostępu do miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Miasto realizuje budowę sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej na terenie Łodzi zgodnie z zapisami ujętymi w Wieloletnich Programach Inwestycyjnych i budżecie miasta, zatwierdzonych uchwałami Rady Miejskiej. Podczas sporządzania wieloletnich programów, priorytetowa jest budowa infrastruktury, która zapewni dostęp do wody oraz odbiór ścieków dla jak największej liczby mieszkańców. Przy projektowaniu urządzeń przyjmuje się wskaźnik min. 120 mieszkańców na 1 km nowej sieci. Wobec powyższego, działania Miasta w zakresie inwestycji komunalnych skoncentrowane są na terenach o gęstej zabudowie mieszkaniowej, ze szczególnym uwzględnieniem starej zabudowy w centrum miasta, zamieszkaną często przez nisko sytuowaną część mieszkańców. Budowa sieci wod-kan na terenach silnie zurbanizowanych jest trudna i łączy się z wyższymi kosztami inwestycji, związanymi z usuwaniem kolizji z istniejącą infrastrukturą, organizowaniem zastępczej komunikacji zbiorowej, odtwarzaniem nawierzchni drogowej itp. Od kilkunastu lat, podobnie jak w innych większych miastach w Polsce, w Łodzi obserwuje się tendencję do zagospodarowywania peryferyjnych terenów miejskich pod budownictwo mieszkaniowe. Są to najczęściej tereny nieuzbrojone, znacznie oddalone od miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Z technicznego punktu widzenia, nie ma więc możliwości zaopatrzenia ww. działek w media z sieci miejskiej. Wobec powyższego, Miasto dopuściło możliwość budowy sieci we własnym zakresie inwestorów i przekazywanie ich*

nieodpłatnie na majątek Miasta. Umożliwia to inwestorom pozyskiwanie pod budownictwo nowych terenów, dla których Wieloletnie Programy Inwestycyjne nie przewidują w najbliższym czasie budowy infrastruktury komunalnej. Wyżej opisane działanie Miasta nie jest naszym zdaniem sprzeczne z zapisami art. 31 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 r. (Dz.U. 2001 nr 72 poz. 747 z późn. zm.), który dopuszcza możliwość przekazywanie urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, realizowanych przez inwestorów obcych, odsyłając do umowy cywilnoprawnej. Ponadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23.07.2003r. II CKN 346/01 stwierdził, że „Żaden przepis szczególny nie nałożył na gminę obowiązku budowy urządzeń infrastruktury technicznej na nieruchomościach wykupionych przez inwestorów pod budownictwo mieszkaniowe, nie zostało to zatem zaliczone do obowiązkowych zadań własnych gminy.”. Miasto nie ma więc obowiązku budowania miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w każdym miejscu wskazanym przez inwestora i w każdym czasie. Zawierane przez Miasto umowy przekazania własności urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, realizowanych przez inwestorów obcych, wynikają jedynie z woli umożliwienia inwestorom, w planowanym przez nich czasie, uzyskania pozwolenia na budowę i wykonania zabudowy na terenach, których nie obejmują Wieloletnie Programy Inwestycyjne.” (dowód: karty Nr 303 – 304).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego, Miasto Łódź ustosunkowało się do przedstawionych zarzutów (dowód: karta Nr 327) argumentując, że nie warunkuje oraz nigdy nie warunkowało przyłączenia nieruchomości do miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, przekazaniem przez inwestorów prywatnych majątku infrastrukturalnego na rzecz Miasta Łódź. Inwestorzy, którzy nie mają możliwości technicznych bezpośredniego przyłączenia się do miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej mogą dokonać rozbudowy sieci w taki sposób, aby zaistniała możliwość podłączenia ich nieruchomości. Inwestycja taka jest alternatywą do zaopatrzenia nieruchomości w wodę z innych źródeł, np. studni głębinowych. Miasto Łódź stoi na stanowisku, że inwestorzy, którzy podjęli decyzję o budowie urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych z własnych środków, sami decydują, czy po zrealizowaniu inwestycji prześlą je na majątek Miasta Łódź, czy też pozostaną ich właścicielami. Inwestorzy, jak twierdzi Miasto Łódź, mogą również wydzierżawić Miastu Łódź wybudowane urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne. W dalszej części wyjaśnień, Miasto Łódź wskazało, że w przypadku, gdy inwestor zdecyduje o budowie tych urządzeń bez przekazywania ich na majątek Miasta Łódź, zrealizowane urządzenia będą miały charakter wewnętrznej instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej, przyłączonej do sieci miejskiej poprzez przyłącze. Koszty utrzymania instalacji, jak i przyłączy obciążają ich właścicieli. Obowiązkiem właściciela instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej jest rozliczanie się z Zakładem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. za pobraną wodę, według wskazań wodomierza głównego, zainstalowanego w miejscu włączenia instalacji wewnętrznej do sieci miejskiej. W przypadku, gdy sieć wewnętrzna zaopatruje w wodę większą ilość odbiorców, na właścicielu ciąży również obowiązek rozliczenia poszczególnych odbiorców i uregulowania różnic powstałych pomiędzy wskazaniem podliczników wodomierza głównego. Sytuacje takie rodzą konflikty pomiędzy odbiorcami, w konsekwencji prowadzą do nieterminowych, a często i niepełnych opłat za zużyta wodę i generują straty zarówno dla inwestorów, jak i Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. W sytuacji, gdy inwestor podejmie decyzję o przekazaniu majątku infrastrukturalnego na rzecz Miasta Łódź, zawierana jest stosowna umowa. Zapisy umów dotyczących przeniesienia własności zrealizowanych przez inwestorów prywatnych urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych na majątek Miasta Łódź tytułem darmym – w ocenie Miasta Łódź – nie są

warunkiem zawarcia umowy, a treścią umowy. Zawarcie ww. umowy nie warunkuje również możliwości przyłączenia nieruchomości do sieci miejskiej.

Miasto Łódź nie zgodziło się również z zarzutem, że przejmowanie od inwestorów prywatnych urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych przynosi Miastu Łódź wymierne korzyści. Miasto Łódź podniosło, że inwestorzy prywatni realizują na własny koszt sieci w terenach słabo zaludnionych, gdzie Miasto Łódź nie znalazło uzasadnienia ich budowy w Wieloletnich Programach Inwestycyjnych. Przejęta sieć, zdaniem Miasta Łódź, generuje koszty jej eksploatacji, tj. usuwania awarii, modernizacji i remontów. Korzyści osiągnane z tytułu ww. majątku infrastrukturalnego są nieporównywalnie niższe niż w przypadku sieci realizowanych przez Miasto Łódź w zakresie Wieloletnich Programów Inwestycyjnych. W ocenie Miasta Łódź, umożliwienie inwestorom budowy urządzeń infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnych i przekazywanie ich na majątek Miasta Łódź jest rozwiązaniem bardzo korzystnym dla inwestorów. Budowa nowych urządzeń umożliwia inwestorom pozyskanie pod budownictwo nowych terenów, natomiast ich przekazanie na majątek Miasta Łódź powoduje odciążenie ich od kosztów związanych z eksploatacją sieci, a w przypadku gdy nowobudowane urządzenia nie znajdują się na działce inwestora, również opłat związanych z umieszczeniem urządzeń w obcej działce.

Ponadto, Miasto Łódź podniosło, że przekazywanie przez inwestorów urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych na rzecz przedsiębiorstwa bądź gminy pod innym tytułem niż odpłatnie jest dopuszczalne na mocy art. 49 § 2 k.c. Wybór formy przekazania urządzeń ustawodawca pozostawił stronom do uregulowania w ramach swobody zawierania umów. Na koniec Miasto Łódź podkreśliło, że przekazanie na majątek Miasta Łódź urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych jest działaniem dobrowolnym.

W toku postępowania Miasto Łódź przekazało m.in.: wykaz przejętych na majątek Miasta Łódź sieci wodociągowych i kanalizacyjnych od osób, które wybudowały je z własnych środków (dowód: karty Nr 337 – 339), wykaz oraz kopie umów wstępnych i ostatecznych dotyczących przekazania na majątek Miasta Łódź urządzeń infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, zrealizowanych przez inwestorów prywatnych, zawartych w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu, tj. do dnia 28 stycznia 2010 r. (dowód: karty Nr 340 – 381), umowy dzierżawy systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków zawartej pomiędzy Miastem Łódź a Łódzką Spółką Infrastrukturalną Sp. z o.o. (dowód: karty Nr 382 – 397, 533 – 642) oraz dokument pn. „Wykonanie dochodów Miasta Łodzi za okres 1.01. – 31.12.2009 roku”, według źródeł dochodów własnych gminy, określonych w art. 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, sporządzony dla potrzeb „Sprawozdania z wykonania budżetu miasta za rok 2009” (dowód: karty Nr 811 – 814).

W dniu 19 kwietnia 2010 r. Prezes Urzędu wystosował do wybranych losowo osób fizycznych oraz przedsiębiorców, którzy zawarli z Miastem Łódź umowy wstępne i ostateczne, prośby o wyjaśnienia oraz wezwania do przekazania informacji w zakresie procesu konsultacji prowadzonych z Miastem Łódź w związku z planowaną/realizowaną budową z własnych środków urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych (dowód: karty Nr 643 – 675). Do wskazanych podmiotów, zostały skierowane następujące pytania:

1. Proszę opisać proces konsultacji prowadzonych z Miastem Łódź w związku z planowaną/realizowaną budową z własnych środków urzędzeń wodociągowych lub urzędzeń kanalizacyjnych, w szczególności proszę wskazać:

- dlaczego zwrócił/a się Pan/i do Miasta Łódź w ww. sprawie,
- jakie były propozycje ze strony Miasta Łódź w zakresie odpłatnego/nieodpłatnego przekazania urzędzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych na rzecz Miasta Łódź,
- jakie były propozycje z Pana/i strony w zakresie odpłatnego/nieodpłatnego przekazania urzędzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych na rzecz Miasta Łódź.

Proszę również wskazać odpowiedzi stron ww. konsultacji na poszczególne propozycje.

2. Proszę wskazać, jakie następstwa zdaniem Miasta Łódź wiązały się z odrzuceniem przez Pana/Panią propozycji Miasta Łódź zawarcia umowy zobowiązującej Pana/Panią do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urzędzeń wodociągowych i urzędzeń kanalizacyjnych – umowy ostatecznej przeniesienia własności wskazanych urzędzeń pod tytułem darmym.

3. Proszę wskazać, jakie następstwa zdaniem Miasta Łódź wiązały się z przyjęciem przez Pana/Panią propozycji Miasta Łódź zawarcia umowy zobowiązującej Pana/Panią do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urzędzeń wodociągowych i urzędzeń kanalizacyjnych – umowy ostatecznej przeniesienia własności wskazanych urzędzeń pod tytułem darmym.

4. Proszę wyjaśnić, czy miał/a Pan/i możliwość modyfikowania (zmiany) warunków umowy zawieranej z Miastem Łódź – zobowiązującej Pana/Panią do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urzędzeń wodociągowych i urzędzeń kanalizacyjnych – umowy ostatecznej przeniesienia własności wskazanych urzędzeń pod tytułem darmym. Jeżeli tak, to w jakim zakresie.

W odpowiedzi na prośbę o wyjaśnienia oraz wezwania do przekazania informacji i dokumentów, inwestorzy przekazali żądane informacje (dowód: karty Nr 676 – 680, 681 – 682, 684 – 690, 691 – 697, 698 – 699, 700 – 709, 710 – 716, 717 – 719, 720 – 771, 776 – 777, 778 – 787, 796 – 809).

W dniu 30 lipca 2010 r. Prezes Urzędu zawiadomił Miasto Łódź o zakończeniu zbierania materiału dowodowego, prawie strony do końcowego wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz przedstawionego zarzutu i możliwości zapoznania się z aktami sprawy (dowód: karta Nr 816). W dniu 12 sierpnia 2010 r. Miasto Łódź zapoznało się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie (dowód: karty 819 – 821). Pismem z dnia 23 sierpnia 2010 r. (dowód: karty Nr 822 – 823) Miasto Łódź zgłosiło zastrzeżenia w zakresie treści i sformułowań zawartych w zapytaniach skierowanych do inwestorów, jak i w zakresie adresatów tych zapytań oraz brakiem w ankietach zapytań odnoszących się do innych typów umów (np. dzierżawy), które posiada opracowane Urząd Miasta Łodzi i były zawierane z inwestorami. Miasto Łódź podniosło, że rzetelna odpowiedź na pytania Nr 2 i 3 skierowane do mieszkańców wymagała od nich nie tylko wiedzy technicznej, jak i prawnej, ale również wiedzy i doświadczenia w zakresie zaopatrzenia w wodę Miasta Łódź. Stanowisko Miasta Łódź w sprawie uwarunkowane było wieloma czynnikami, o których wprawdzie był informowany mieszkaniec, jednak trudno ocenić, czy miało to wpływ na jego dalsze działania. Ocena co do stanowiska „jakie następstwa zdaniem Miasta Łódź ...” powinna należeć do Miasta Łódź a nie do mieszkańca. Zdaniem Miasta Łódź,

sformułowane w ww. piśmie pytania sugerują odpowiedzi mieszkańcom, że działania Miasta Łódź były dla nich niekorzystne. Miasto Łódź wskazało, że niektórzy mieszkańcy zdecydowanie dążyli do zawarcia umowy z Miastem Łódź mimo, że byli informowani jakie są warunki i skutki jej podpisania. Podpisując umowy (wstępną i ostateczną) mieli pełną świadomość postępowania. W każdym przypadku mieszkańcy byli rzetelnie informowani o możliwości zastosowania innych rozwiązań, np. budowę studni. Zdaniem Miasta Łódź, zebrany materiał od mieszkańców nie jest obiektywny, a odpowiedzi zasugerowane w samej treści pytania. Ocena działań Miasta Łódź przez mieszkańców mogła zostać ukierunkowana poprzez sformułowania zapytań 2 i 3. Miasto Łódź podkreśliło, że na każdym etapie negocjowania treści umów, inwestorzy mogli zgłaszać zastrzeżenia do jej treści, a zrealizowany i przekazywany Miastu Łódź majątek generuje głównie koszty utrzymania i eksploatacji ze względu na fakt, że służy jedynie jednemu lub bardzo małej liczbie odbiorców. Przychody ze sprzedaży wody dla tych odbiorców nie pokrywają ww. kosztów.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Miasto Łódź jest jednostką samorządu terytorialnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o samorządzie gminnym” – posiadającą osobowość prawną i działającą przez swoje organy. Statut Miasta Łódź został przyjęty uchwałą Nr XL/428/96 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 4 września 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Łodzi, a uchwałą Nr LXVII/1301/09 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 4 listopada 2009 r. ogłoszono tekst jednolity Statutu Miasta Łodzi (dowód: karty Nr 447 – 478). Zgodnie z § 5 pkt 1 Statutu, do zakresu działania Miasta należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów, a w szczególności zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym, zadania własne obejmują m.in. sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk.

Na terenie Łodzi obowiązuje Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Łodzi, przyjęty uchwałą Nr XIX/239/03 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 września 2003 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Łodzi” (dowód: karty Nr 417 – 441). Zgodnie z § 4 wskazanego Regulaminu – prawo do korzystania z usług mają osoby fizyczne i prawne, których nieruchomości przylegają bezpośrednio do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej. Ponadto ww. Regulamin określa warunki udostępniania wszystkim potencjalnym odbiorcom usług informacji o możliwościach dostępu i warunkach przyłączenia do sieci (§ 2 pkt 3). Potencjalni odbiorcy usług wodociągowo-kanalizacyjnych mogą uzyskać informacje o dostępności tych usług m.in. w Urzędzie Miasta Łodzi (§ 41 pkt 1).

Uchwałą Nr XXII/467/07 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie Wieloletnich Programów Inwestycyjnych Miasta Łodzi (dowód: karty Nr 154 – 167), przyjęto do realizacji Wieloletnie Programy Inwestycyjne Miasta Łódź – zwane dalej również: „WPI” – których elementem są inwestycje wodociągowo – kanalizacyjne. Wykaz zadań i limity wydatków na realizację Wieloletnich Programów Inwestycyjnych Miasta Łódź na dany rok budżetowy i kolejne lata stanowiąc będą załącznik do uchwały budżetowej Miasta Łódź.

W związku z tym, iż prawo do korzystania z usług wodociągowo-kanalizacyjnych mają osoby fizyczne i prawne, których nieruchomości przylegają bezpośrednio do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej, w celu przyłączenia się do miejskiej sieci na terenach nieuzbrojonych, oddalonych od miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, konieczna jest budowa urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. W przypadku, gdy inwestor planuje realizację urządzenia znajdującego się w Wieloletnich Programach Inwestycyjnych Miasta Łódź w terminie wcześniejszym niż WPI, Miasto Łódź ma podstawę do zawarcia umowy odpłatnego przejęcia przedmiotowego urządzenia na swój majątek. W przypadku, gdy planowana do realizacji inwestycja nie została ujęta w WPI, zgodnie z przyjętą przez Miasto Łódź procedurą, inwestorzy zostają poinformowani o braku planów, a tym samym środków na odpłatne przejęcie przedmiotowego urządzenia. Jednocześnie zostają poinformowani o możliwości realizacji inwestycji ze środków własnych i nieodpłatnego przekazania urządzenia na majątek Miasta Łódź, pod warunkiem uzyskania od eksploatatora sieci wymagań technicznych oraz zawarcia stosownej umowy (dowód: karty nr 88 – 89).

Na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 1 stycznia 2003 r. Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. – zwanemu dalej również: „ZWiK” – udzielone zostało zezwolenie na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków (dowód: karty Nr 250 – 256). Przedmiot działalności objętej zezwoleniem stanowi działalność gospodarcza w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków realizowana za pomocą majątku własnego Przedsiębiorstwa, majątku dzierżawionego od Miasta Łódź oraz składników majątkowych, przejętych przez Przedsiębiorstwo do eksploatacji na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych. Zgodnie z § 6 pkt 15 Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Łodzi – przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne mają obowiązek określania wymagań technicznych podłączenia posesji do sieci będącej w eksploatacji przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz opiniowania przedłożonej dokumentacji technicznej (jeśli wynika to z wymagań technicznych) – w ciągu 14 dni roboczych.

W wydawanych przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. wymaganiach technicznych na budowę urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych realizowanych przez inwestorów innych niż właściciel sieci miejskiej zawarty jest zapis: „Zrealizowana sieć zostanie przekazana do eksploatacji ZWiK i na majątek gminy Łódź na warunkach określonych w umowie ...”. Zapis ten dotyczy umowy zawieranej pomiędzy inwestorem ww. urządzeń a Miastem Łódź, dotyczącej przekazania urządzeń na majątek Miasta i do eksploatacji ZWiK (dowód: karty Nr 248 – 249, 292 – 302). Wymagania techniczne nie zawierają zapisu o nieodpłatnym przekazaniu urządzeń na majątek Miasta Łódź. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. uzasadnia swoje działania, polegające na uzależnianiu wydania wymagań technicznych od podpisania przez inwestora umowy z Miastem Łódź, powołaniem się na przepis art. 61 ust. 1 pkt 3 i ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zm.). Stosownie do powołanych przepisów, wydanie decyzji o warunkach zabudowy jest możliwe jedynie w przypadku łącznego spełnienia następujących warunków: (...) 3) istniejące lub projektowane uzbrojenie terenu, z uwzględnieniem ust. 5, jest wystarczające dla zamierzenia budowlanego (art. 61 ust. 1 pkt 3). Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uznaje się za spełniony, jeżeli wykonanie uzbrojenia terenu zostanie zagwarantowane w drodze umowy zawartej między właściwą jednostką organizacyjną a inwestorem (art. 61 ust. 5). Ponadto ZWiK powołał się również na § 12 Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Łodzi, zgodnie z którym przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne

wydaje wymagania techniczne niezbędne do połączenia instalacji posesji z siecią, ale tylko będącej w eksploatacji przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Nie uregulowanie kwestii tytułu prawnego do wybudowanego przez inwestora fragmentu sieci uniemożliwi jej przyłączenie do sieci będącej w eksploatacji oraz przyłączenie się przez innych odbiorców i ich zaopatrzenie w wodę oraz ewentualnie odprowadzanie ścieków.

W 2006 r. w Wydziale Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Łodzi opracowane zostały procedury dotyczące przejmowania na majątek Miasta Łódź urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Zgodnie z ww. procedurami, zostały przygotowane wzory umów zawieranych z inwestorami obcymi, zaakceptowane przez radcę prawnego Biura Prawnego Urzędu Miasta Łodzi (dowód: karty Nr 87, 249).

Miasto Łódź zawiera na okoliczność przekazania przez inwestorów na majątek Miasta Łódź urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych – umowy wstępne i ostateczne przeniesienia własności według przekazanych wzorców umów (dowód: karta Nr 35, 37 – 42), które zawierają m.in. następujące postanowienia:

- „*Inwestor zobowiązuje się wykonać na własny koszt i we własnym zakresie wodociąg/kanalizację: ...*” – § 1 umowy wstępnej przeniesienia własności (dowód: karta Nr 39),
- „*Z uwagi na fakt, że zadanie inwestycyjne obejmujące urządzenie będące przedmiotem niniejszej umowy nie zostało ujęte w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji jak również brak jest po stronie Miasta możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych umieszczenia go w następnych planach Inwestor zobowiązują się przenieść własność urządzenia pod tytułem darmym.*” – § 3 ust. 2 umowy wstępnej przeniesienia własności (dowód: karta Nr 40),
- „*Inwestor oświadcza, że nie zgłasza i nie będą zgłaszał w przyszłości roszczeń majątkowych związanych z przekazaniem majątku infrastrukturalnego na rzecz Miasta Łodzi i ewentualnych przyszłych właścicieli.*” – § 3 ust. 3 umowy wstępnej przeniesienia własności (dowód: karta Nr 40),
- „*Inwestor oświadcza, iż wykonał na własny koszt i we własnym zakresie wodociąg/kanalizację ...*” – § 1 ust. 1 umowy ostatecznej przeniesienia własności (dowód: karta Nr 41),
- „*Inwestor przenosi własność opisanego w § 1 ust. 1 urządzenia na majątek Miasta tytułem darmym*” – § 3 ust. 1 umowy ostatecznej przeniesienia własności (dowód: karta Nr 41).

Miasto Łódź wyjaśniło, że nie zawierało umów odpłatnego przeniesienia własności urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na majątek Miasta Łódź ze względu na to, że nie wpływały wnioski dotyczące odpłatnego przejęcia sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej (dowód: karta Nr 89).

Miasto Łódź w 2008 r. zawarło (tajemnica przedsiębiorstwa) umowy wstępnych oraz (tajemnica przedsiębiorstwa) umowy ostatecznych zobowiązujących inwestorów do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, planowanych lub wybudowanych przez nich z własnych środków, zawierające powyżej zacytowane postanowienia (dowód: karty Nr 98 – 141).

Jednocześnie ustalono, że inwestorzy, którzy w dniu 24 lipca 2008 r. zawarli umowę wstępną z Miastem Łódź, w której zobowiązali się wykonać na własny koszt wodociąg

i kanalizację, otrzymali pismo z Urzędu Miasta Łodzi z dnia 8 września 2008 r., w którym zostali poinformowani, że w projekcie planu budżetu Miasta Łódź na rok 2009 ujęto budowę wodociągu na danym odcinku, ale jednocześnie podniesiono, iż inwestorzy zawarli umowę z Miastem Łódź, w której zobowiązali się do wykonania sieci na danym odcinku na własny koszt i we własnym zakresie (dowód: karta Nr 322). Ostatecznie, po zakończeniu roku 2008, inwestorzy zostali poinformowani, iż Miasto Łódź nie będzie realizować tego przedsięwzięcia, a plany budowy sieci wodociągowej Miasto Łódź przekazało Łódzkiej Spółce Infrastrukturalnej Sp. z o.o. Spółka ta poinformowała inwestorów, iż nie wnosi zastrzeżeń co do możliwości realizacji inwestycji na podstawie umowy wstępnej, którą zawarli inwestorzy z Miastem Łódź w dniu 24 lipca 2008 r., w której inwestorzy zobowiązali się wykonać na własny koszt i we własnym zakresie wodociąg i kanalizację sanitarną. Ponadto Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o. podtrzymała swoje stanowisko, zgodnie z którym, nie ma możliwości realizacji sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w ulicy wskazanej przez inwestorów – z powodu dużego zaangażowania środków finansowych na realizowany obecnie przez Łódzką Spółkę Infrastrukturalną Sp. z o.o. Projekt Funduszu Spójności „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II”, którego zakres przewidziany jest do zakończenia do roku 2010, jak również kończenie programów obszarowych wodociągowo-kanalizacyjnych rozpoczętych jeszcze przez Miasto przed rokiem 2007, a przekazanych do realizacji przez Łódzką Spółkę Infrastrukturalną Sp. z o.o.

Miasto Łódź wyjaśniło, że inwestorom pragnącym wybudować urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne i włączyć je do sieci miejskiej, może być proponowane zawarcie umowy dzierżawy ww. urządzeń. W załączeniu przekazało wzór umowy dzierżawy urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych (dowód: karty Nr 144, 151). Jednocześnie Miasto Łódź zawarło tylko jedną umowę dzierżawy w dniu 25 lutego 2005 r. z (tajemnica przedsiębiorstwa) w przedmiocie oddania Miastu Łódź do używania i pobierania pożytków kanał deszczowy, wybudowany przez wydzierżawiającego na własny koszt i stanowiący jego własność (dowód: karty Nr 152 – 153, 306).

Miasto Łódź w 2009 r. zawarło (tajemnica przedsiębiorstwa) umów wstępnych oraz (tajemnica przedsiębiorstwa) umów ostatecznych zobowiązujących inwestorów do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, planowanych lub wybudowanych przez nich z własnych środków, zawierające kwestionowane w niniejszym postępowaniu postanowienia (dowód: karty Nr 340 – 381).

Miasto Łódź oświadczyło jednocześnie, że od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia odpowiedzi na wezwanie, tj. 28 stycznia 2010 r., nie zostały zawarte pomiędzy Miastem Łódź a inwestorami prywatnymi, którzy zrealizowali lub planowali do realizacji urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne – umowy inne niż umowy wstępne i ostateczne dotyczące przekazania na majątek Miasta Łódź urządzeń infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, zrealizowanych przez inwestorów prywatnych (dowód: karta Nr 331 – 332).

Inwestorzy – w odpowiedzi na prośbę o wyjaśnienia oraz wezwania do przekazania informacji w zakresie procesu konsultacji prowadzonych z Miastem Łódź w związku z planowaną/realizowaną budową z własnych środków urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych – udzielili następujących wyjaśnień:

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 676 – 680):

„Po zakupieniu działki nr (tajemnica przedsiębiorstwa) zwróciła się do ZWiK z wnioskiem o wydanie warunków przyłączeniowych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Okazało się, iż

warunkiem uzyskania warunków przyłączeniowych jest podpisanie umowy wstępnej w Wydziale Gospodarki Komunalnej (WGK) UMŁ. Przed podpisaniem umowy wstępnej skontaktowałam się z p. kierownik w WGK oraz z pracownikiem Łódzkiej Spółki Infrastrukturalnej celem uzyskania informacji na temat możliwości współfinansowania przez ww. instytucje rozbudowy sieci wodociągowej (odcinek 50 m sieci). Uzyskałam informację, iż ani spółka ŁSI ani Miasto Łódź nie ma środków finansowych na ten cel. Miałam wówczas do wyboru wybudowanie studni głębinowej bądź wybudowanie wodociągu na własny koszt. Po konsultacjach z sąsiadami i uzyskaniu negatywnych opinii nt. jakości wody ze studni podjęłam decyzję o budowie wodociągu (był II.2009r.)”;

„Gdybym nie podpisała umowy o przekazanie wodociągu tytułem darmym, to nie otrzymałabym zgody na wybudowanie wodociągu, a co za tym idzie nie miałabym wody na działce.”;

„Wzór umowy był przeze mnie modyfikowany tylko w kontekście źle określonego zakresu umowy – umowa pierwotnie dotyczyła kanalizacji a nie wodociągu. O innych modyfikacjach nie było mowy. Urzędnik w WGK UMŁ posługiwał się gotowym modelem umowy.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 681 – 682):

„Miasto nie prowadziło żadnych konsultacji ze mną w związku z moim zamiarem budowy sieci wodociągowej i przyłączy wodociągowych. Na rynku Łódzkim nikt inny nie może decydować jak ZWiK (jednostka z udziałem budżetu miasta). Padło stwierdzenie że muszę cały proces inwestycyjny wykonać we własnym zakresie to jest od całej fazy projektowej po przez wykonanie i odbiory przy udziale przedstawicieli Miasta i po zakończonym procesie nieodpłatnie przekazać na rzecz Miasta. Następnie mam dokonać wpis w Księdze Wieczystej (na mój koszt) służebność gruntu na rzecz miasta. Wtedy dopiero pozwoli mi to na włączenie się do układu sieci miejskiej i z niej korzystać. Na moje pytanie: Czy istnieje możliwość refundacji kosztów poniesionych przeze mnie? Czy To w pieniądzu czy też może w zmniejszeniu opłat za korzystanie z wody. Padła odpowiedź: że nie ma takiej możliwości bo tak było i tak będzie.”;

„Wydłużenie procesu inwestycyjnego, podniesienie kosztów jakie ponoszę a efekt końcowy jest taki, że i tak do kasy miejskiej będą wpływy z tytułów podatku od nieruchomości, bo powstaną nowe efekty budowlane.”;

„Dla Miasta i Zakładów związanych z budżetem same korzyści. Ponieważ bez jakiegokolwiek zaangażowania środków Miasto powiększa swój majątek trwały. Jest to zjawisko co najmniej dziwne. W związku z tymi czynnościami Miasto nie ponosi też żadnych kosztów związanych z utrzymaniem terenów (nieruchomości) przez które idą przedmiotowe instalacje a przy wykonaniu których trzeba ponosić również opłaty „za urządzenia podziemne”, jak i również podatków od nieruchomości. Wszystkie opłaty i obowiązki właściciela przedmiotowej nieruchomości spadają na mnie. Miasta to nie interesuje.”;

„Nie miałam wpływu na treść umowy. Padło stwierdzenie, że tak musi wyglądać nie inaczej.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 684 – 690):

„Warunkiem koniecznym do budowy wodociągu było podpisanie umowy z Gminą Łódź na warunkach określonych wyłącznie przez gminę, tj. na zasadzie nieodpłatnego przekazania sieci na rzecz Gminy Łódź. Nie mieliśmy także możliwości modyfikowania warunków umowy. Nie zostaliśmy poinformowani o następstwach jakie wiążą się z odrzuceniem propozycji Miasta Łódź w sprawie nieodpłatnego przeniesienia na majątek miasta.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 698 – 699):

„Ponieważ zbliżał się termin rozpoczęcia budowy, postanowiłam z własnych środków wybudować brakujący odcinek sieci wodociągowej do wysokości mojej posesji. Zaczęłam ubiegać się o uzyskanie od Zakładu Wodociągów i Kanalizacji wymagań technicznych budowy urządzeń wodociagowych i okazało się, że muszę mieć podpisaną umowę wstępną z Miastem o przekazanie nieodpłatne wybudowanych we własnym zakresie urządzeń na majątek Miasta Łódź. Zmuszona więc byłam do podpisania takiej umowy, na której treść nie miałam żadnego wpływu i warunki umowy były mi z góry narzucone. Nikt nie chciał ze mną negocjować, warunki były twardo postawione, bez możliwości ich modyfikowania. Mogłam jedynie, po przeczytaniu treści umowy, po prostu jej nie podpisać, co skutkowało by brakiem możliwości wybudowania sieci z własnych środków i w rezultacie brakiem dostępu do wody z wodociągów miejskich.”;

„Na koniec pragnę podkreślić, że nie było żadnych konsultacji prowadzonych ze mną odnośnie treści umowy. W rachubę wchodziło tylko nieodpłatne przeniesienie własności na majątek Miasta Łódź. Nie dano mi żadnego wyboru jeżeli chodzi o formę przekazania inwestycji, ani nadziei na zwrot poniesionych kosztów w późniejszych latach.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 700 – 709):

„(...)W odpowiedzi Spółka otrzymała od Zakładu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi pismo, w którym została poinformowana o możliwości budowy wodociągu, z zaznaczeniem, że szczegółowe wymagania techniczne na budowę sieci wodociągowej oraz przyłącza będzie można określić po podpisaniu umowy dotyczącej warunków przekazania wybudowanej sieci na majątek Gminy Łódź. ZWiK sp. z o.o. wskazał również, że w celu zawarcia takiej umowy należy zwrócić się do Wydziału Gospodarki Komunalnej w Łodzi. Spółka zgodnie z poleceniem zawartym we wskazanym piśmie, wystąpiła do Wydziału Gospodarki Komunalnej i otrzymała Umowę – wstępną, której stronami była Spółka oraz Miasto Łódź. W ramach tej umowy, Spółka jako Inwestor zobowiązała się do wykonania na własny koszt i we własnym zakresie dla potrzeb inwestycji wodociąg oraz przyłącza wodociągowe, kanalizację sanitarną oraz deszczową.”;

„Na podstawie wskazanej umowy Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. określił szczegółowe wymagania techniczne budowy sieci wodociągowej oraz przyłącza, powołując w nich również zawartą z Miastem Łódź Umowę – wstępną, oraz obowiązek przeniesienia przez Spółkę na rzecz Miasta Łódź wybudowanych urządzeń. Forma i warunki przejęcia urządzenia została ustalona w odrębnej umowie z Miastem Łódź, po wybudowaniu przez Spółkę urządzeń wodociagowych.”;

„Spółka w trakcie konsultacji warunków przekazywania urządzeń wodociagowych zgadzała się na wszystkie wskazane wymagania. Spółka nie proponowała innych ustaleń, ponieważ, już wcześniej, w ramach realizacji inwestycji przy ulicy (tajemnica przedsiębiorstwa), spotkała się z odrzuceniem propozycji odnośnie zmiany zapisów umowy, a w szczególności z uwzględnieniem kwestii finansowania budowy i przeniesienia urządzeń wodociagowych.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 710 – 716):

„Ad. 1. - w związku z planowaną inwestycją polegającą na budowie zespołu budynków wielorodzinnych w części północnej działki i zespołu budynków jednorodzinnych w zabudowie szeregowej w części południowej działki zlokalizowanej przy (tajemnica przedsiębiorstwa),

Spółka nasza zwróciła się do Miasta Łódź o wydanie decyzji o warunkach zabudowy. Jednym z warunków wydania takiej decyzji jest stwierdzenie, że istniejące lub projektowane uzbrojenie terenu jest wystarczające dla zamierzenia budowlanego. W szczególności dokumentem potwierdzającym ten warunek jest przedłożenie umowy o dostępie do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Dlatego też Spółka nasza zmuszona była zwrócić się do podmiotu samorządowego w przedmiotowej sprawie. Propozycje ze strony Miasta Łódź zostały przedstawione w projekcie umowy i zostały one przez naszą Spółkę przyjęte. W przedmiocie umowy nie była prowadzona pomiędzy miastem Łódź a naszą Spółką korespondencja, stąd nie możemy przedstawić przebiegu prowadzonych negocjacji.”;

„Ad. 2 i Ad. 3. - ze strony Miasta Łódź nie były określone następstwa związane z odrzuceniem, jak również z przyjęciem przez naszą Spółkę propozycji zawarcia umowy zobowiązującej do nieodpłatnego przeniesienia własności urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych. Warunki umowy zostały przez Spółkę przyjęte. Do chwili obecnej decyzja o warunkach zabudowy nie została przez Prezydenta Miasta Łodzi wydana, choć wniosek został złożony w dniu 26.02.2009r.”;

„Ad. 4. - Spółka nasza nie korzystała z możliwości modyfikacji zapisów umowy zawieranej z Miastem Łódź umowy.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 717 – 719):

„Sprawą warunków przyłączenia zajmuje się projektant. Zwykle odbywa się to w ten sposób, iż występuje on o warunki zasilania i otrzymuje je wraz z projektem umowy i w zasadzie nie ma konsultacji, ponieważ jesteśmy zmuszeni przyjąć proponowane rozwiązania.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 720 – 771):

„Pragniemy poinformować, że planujemy inwestycje na około (tajemnica przedsiębiorstwa)”;

„(...) W piśmie z dnia 30 listopada 2007r. Zarząd Spółki zwrócił się do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Łodzi z prośbą o wydanie wstępnych warunków przyłączenia budynków (tajemnica przedsiębiorstwa) do sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej (załącznik nr 12). ZWiK Sp. z o.o. w Łodzi w pismach TT/T-411-363/07 z dnia 27.12.2007 r. oraz TT.W-412-2579/07 z dnia 20.12.2007 r. (załączniki 13 i 13a) przedstawił ogólne warunki techniczne podłączenia. Pismo TT/T-411-363/07 z dnia 27.12.2007 r. zawiera dodatkowo zapis, że „W przypadku podjęcia decyzji o realizacji na terenie osiedla sieci miejskich, szczegółowe wymagania techniczne będziemy mogli określić po przedłożeniu ww. koncepcji oraz po podpisaniu umowy dotyczącej warunków przekazania wybudowanej sieci na majątek gminy Łódź. W celu podpisania umowy należy zwrócić się do wydziału Gospodarki Komunalnej UMŁ w Łodzi, ul. Piotrkowska 175”. W następstwie powołanego zapisu Spółka zawarła w dniu 30.01.2008 r. z Miastem Łódź umowę wstępną nr 342-2/3/08 w przedmiocie wykonania na własny koszt i we własnym zakresie instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej (sanitarnej i deszczowej) na działce (tajemnica przedsiębiorstwa) oraz przejęcia tych urządzeń przez Miasto Łódź (załącznik nr 14).”;

„Pismem z dnia 9 października 2009 r. Zarząd Spółki zwrócił się do Urzędu Miasta Łodzi Wydział Gospodarki Komunalnej z wnioskiem o zawarcie umowy dotyczącej warunków przekazania na majątek Miasta Łodzi wybudowanej sieci wodociągowej, sanitarnej, deszczowej (załącznik nr 16). W dniu 4.02.2010 r. Protokołami nr 103-4043, nr 208-1379 oraz nr 209-1731,

(tajemnica przedsiębiorstwa) jako Inwestor przekazał na majątek gminy Łódź oraz do eksploatacji ZWiK Sp. z o. o. w Łodzi sieć wodociągową, kanał sanitarny i kanał deszczowy wybudowany w rejonie (tajemnica przedsiębiorstwa) (załączniki nr 17, 18, 19).”;

„2/ odrzućenie przez Spółkę propozycji Miasta Łodzi zawarcia umowy zobowiązującej Spółkę do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych/umowy ostatecznej przeniesienia własności wskazanych urządzeń pod tytułem darmym skutkowało by zablokowaniem procesu inwestycyjnego realizowanego w (tajemnica przedsiębiorstwa)”;

„3/ treść zawartych umów była przygotowywana jednostronnie przez Miasto Łódź i przedstawiana Zarządowi Spółki do podpisu, bez możliwości modyfikowania warunków umowy.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 776 – 777):

„Niniejszym informuję, że sprawa zawarcia niekorzystnej dla mnie umowy została wymuszona przez Urząd Miasta Łodzi na skutek jego monopolistycznych działań. Z uwagi na zamiar podjęcia inwestycji — budowa domu jednorodzinnego na działce przy ul. (tajemnica przedsiębiorstwa), zwróciłem się pismem z dnia 08.06.2007r. do Urzędu Miasta Łodzi Wydział Gospodarki Komunalnej z zapytaniem, czy planowana jest budowa sieci wodociągowej na ul. (tajemnica przedsiębiorstwa). W odpowiedzi uzyskałem z Urzędu Miasta Łodzi informację, że nie przewiduje się budowy sieci wodociągowej w/w ulicy, a w związku z przejęciem od dnia 01.01.2007 części wodnokanalizacyjnej przez Łódzką Spółkę Infrastrukturalną Urząd Miasta Łodzi przestał im moje pismo. Pismem z dnia 15.06.2007 zwróciłem się do Łódzkiej Spółki Infrastrukturalnej o umożliwienie dostarczenia wody i odbioru ścieków z mojej posesji w związku z planowaną budową domu jednorodzinnego przy ul. (tajemnica przedsiębiorstwa). Deklarowałem, że po wybudowaniu w/w sieci wykonam przyłączy do posesji. W dniu 11.07.2007r otrzymałem odpowiedź, że w ramach inwestycji prowadzonych przez Spółkę do końca 2009 roku nie planuje się budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjno-sanitarnej przy ul. (tajemnica przedsiębiorstwa).”;

„Po uzyskaniu odmownej odpowiedzi zostałem zmuszony do podpisania niekorzystnej dla mnie umowy wstępnej nr 342 -2/17/2007 z dnia 12.07.2007r z Miastem Łódź, które reprezentował wiceprezydent miasta Włodzimierz Tomaszewski, gdzie zobowiązałem się do przeniesienia sieci wodociągowej nieodpłatnie na majątek miasta. Przed podpisaniem umowy rozmawiałem z pracownikiem Urzędu sugerując, że skoro Urząd nie ma wystarczających środków finansowych to może wchodziłaby możliwość współfinansowania, co uznałbym jako próbę wyjścia z tej trudnej sytuacji. Uzyskałem odpowiedź, że nie ma takiej możliwości i jednocześnie uprzedzono mnie, że osoby, które dochodzą zwrotu poniesionych nakładów do tej pory nie mają pozytywnie załatwionej sprawy tj nie mają zwrotu poniesionych nakładów i nie zostały włączone do sieci. Z uwagi na powyższe w dniu 29.08.2009 zwróciłem się do Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu M. Łodzi o zawarcie umowy na przejęcie wodociągu wybudowanego przeze mnie we własnym zakresie (tajemnica przedsiębiorstwa). W dniu 04.09.2009 została podpisana ostateczna umowa, w której została przeniesiona własność wybudowanej z moich środków sieci wodociągowej na Urząd M Łodzi bez możliwości zgłaszania roszczeń w tym zakresie w przyszłości. Pokryłem również wszystkie koszty związane z tą umową.”;

„Nie wyrażenie zgody tj nie podpisał w/w umowy, na przekazanie nieodpłatnie odcinka wodociągu skutkowało by tym, że nie miałbym możliwości eksploatacji wodociągu pomimo jego

wybudowania, na skutek nie podpisania ze mną umowy na dostarczenie wody do mojej posesji.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 778 – 787):

„W chwili wystąpienia o warunki zasilania do gestorów sieci w tym przypadku do ZWiK, z góry zostaje narzucony warunek mówiący o zawarciu umowy przekazania wybudowanej sieci wod-kan na majątek gminy Łódź. Niespełnienie tego warunku wstrzymuje wykonywanie inwestycji, ponieważ ZWiK nie wyda wymagań technicznych w zakresie zasilania w wodę, co nie pozwoli na wykonywanie projektów technicznych, które również są po naszej stronie. W/w proces przygotowania inwestycji nie przewidywał żadnych konsultacji czy negocjacji naszej spółki z ZWiK-iem i Miastem Łódź, dotyczącej zmiany warunków umowy. Koszty poniesione przez naszą spółkę na wybudowanie sieci wodociągowej przy ul. (tajemnica przedsiębiorstwa) zostały w całości i nieodpłatnie przejęte przez Miasto Łódź.”.

(tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karty Nr 796 – 809):

„Opis procesu: Spółka (tajemnica przedsiębiorstwa) chciała wybudować osiedle domów jednorodzinnych na posiadanych działkach. 08,02,2007 Spółka (wówczas jeszcze formalnie nie Spółka a osoby fizyczne) zwróciła się pismem (w załączeniu) do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z prośbą o podanie możliwości przyłączenia planowanej inwestycji do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. 28,02,2007 dostaliśmy odpowiedź od Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (w załączeniu), w której ZwiK postawił m.in. warunek, że podłączenie do sieci jest możliwe „po podpisaniu umowy dotyczącej warunków przekazania wybudowanej sieci na majątek Gminy Łódź”. 05,07,2007 zwróciliśmy się pisemnie (kopia w załączeniu) do UMŁ o podpisanie umowy dotyczącej przekazania wybudowanej sieci na majątek Gminy Łódź. 06,08,2007 została podpisana umowa pomiędzy (tajemnica przedsiębiorstwa) a UMŁ — umowa wstępna nr 342-2/22/07 z której wynikało m.in., iż (tajemnica przedsiębiorstwa) przekaze wybudowaną sieć na majątek Gminy Łódź. Po wybudowaniu sieci Spółka przekazała ją Gminie Łódź (przy czym UMŁ stwarzał problemy z jej przejęciem ze względu na nieuregulowany stan prawny ulicy (tajemnica przedsiębiorstwa) - opis wg załącznika).”;

„Spółka (tajemnica przedsiębiorstwa) nie mogła stawiać i nie stawiała żadnych warunków wobec ZwiK i UMŁ. Ze względu na brak innej możliwości przyłączenia do sieci wodno-kanalizacyjnej Spółka nie prowadziła żadnych negocjacji a jedynie akceptowała warunki podane przez ZWiK i UMŁ (Spółka nie przedstawiła żadnych innych propozycji wobec ZWiK i UMŁ). W przypadku braku akceptacji warunków podanych przez ZWiK oraz UMŁ Spółka nie miała by możliwości podłączenia do sieci, a tym samym zrealizowania inwestycji. Spółka nie miała możliwości modyfikacji umowy ani nie miała żadnego wpływu na jej treść.”.

Jednocześnie Miasto Łódź wskazało, że Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o. – zwana dalej również: „ŁSI” – powołana została do prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych oraz zarządzania majątkiem infrastrukturalnym, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi o utworzeniu spółki komunalnej pod nazwą Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o. (dowód: karta Nr 482).

W dniu 6 lutego 2006 r. pomiędzy Miastem Łódź a Łódzką Spółką Infrastrukturalną Sp. z o.o. została zawarta Umowa dzierżawy systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków (dowód: karty Nr 383 – 391). Zgodnie z § 2 umowy (tajemnica przedsiębiorstwa). Natomiast stosownie do § 3 ust. 2 tej umowy (tajemnica przedsiębiorstwa).

Postanowienia umowy dzierżawy systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków z dnia 6 lutego 2006 r. dotyczące (tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karta Nr 482).

Jednocześnie pomiędzy Łódzką Spółką Infrastrukturalną Sp. z o.o. a Zakładem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. została zawarta w dniu 6 lutego 2006 r. Umowa poddzierżawy systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków w celu świadczenia usług zaspakajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta Łódź w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków komunalnych (dowód: karty Nr 257 – 271). Zgodnie z § 1 ust. 2 Umowy (tajemnica przedsiębiorstwa). Stosownie do § 10 (tajemnica przedsiębiorstwa). Aneksm Nr 2 z dnia 9 maja 2007 r. (dowód: karty Nr 277 – 286), § 1 ust. 2 ww. uległ zmianie, zgodnie z którym (tajemnica przedsiębiorstwa). Natomiast §10 stanowi: (tajemnica przedsiębiorstwa).

Od dnia 1 stycznia 2007 r. właścicielem sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej sieci sanitarnej i ogólnospławnej na terenie Łodzi, co do zasady jest Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o. Sieć kanalizacji deszczowej stanowi majątek Miasta Łódź (dowód: karta Nr 142). Co do zasady urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne, stanowiące majątek Miasta Łódź, przekazywane są Łódzkiej Spółce Infrastrukturalnej Sp. z o.o. aportem (dowód: karta Nr 482).

Zgodnie z § 1 ust. 1 Uchwały Nr XVI/244/07 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie przyjęcia przez Miasto Łódź do realizacji wieloletniego programu gospodarczego pod nazwą „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II” (dowód: karty Nr 442 – 446) – w celu poprawy funkcjonowania systemu wodociągowo-kanalizacyjnego na obszarze Łodzi, polepszenia jakości zaopatrzenia mieszkańców w wodę, rozbudowy infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej oraz poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie Miasta Łódź – przyjmuje się do realizacji wieloletni program gospodarczy pod nazwą „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały. We „Wstępie” do ww. Załącznika wskazano, iż w dniu 25 sierpnia 2004 r. uchwałą Nr XXXV/583/04 (zmiana: uchwała Nr L/901/05 z dnia 8 czerwca 2005 r.) Rada Miejska w Łodzi przyjęła do realizacji projekt „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II”, przewidziany do współfinansowania ze środków Funduszu Spójności. Komisja Europejska, decyzją z dnia 17 grudnia 2004 r. zatwierdziła dofinansowanie wspomnianego projektu środkami unijnymi. Wartość pomocy unijnej wynosi 71 121 355 euro, co stanowi 50% kosztów kwalifikowanych, wynoszących łącznie 142 242 710 euro (tj. równowartość 661 428 602 zł wg kursu 4,65 zł za euro, zastosowanego w decyzji Komisji Europejskiej). Kwota dofinansowania w euro jest stała w trakcie całej realizacji projektu, tj. w latach 2006 – 2010. Beneficjentem pomocy unijnej jest Miasto Łódź. Rada Miejska w Łodzi uchwałą Nr LXXVI/1481/06 z 18 października 2006 r. postanowiła, że Miasto Łódź, zachowując status Beneficjenta w tym Projekcie, deleguje uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność za projekt na Łódzką Spółkę Infrastrukturalną Sp. z o.o. W konsekwencji ŁSI, już jako podmiot odpowiedzialny za realizację projektu, zobowiązana została do zapewnienia finansowania wkładu własnego Beneficjenta w projekcie. W tym celu już we własnym zakresie i na własną odpowiedzialność ŁSI będzie zaciągać kredyty i pożyczki. Pozyskanie środków ze źródeł zwrotnych jest konieczne, gdyż przychody własne ŁSI z tytułu czynszu dzierżawnego od majątku infrastruktury wodociągowo – kanalizacyjnej nie są wystarczające do pełnego sfinansowania wkładu Beneficjenta w okresie realizacji projektu. (...)

W dniu 15 stycznia 2007 r. pomiędzy Miastem Łódź, zwanym w treści umowy „Beneficjentem” a Łódzką Spółką Infrastrukturalną Sp. z o.o. jako Jednostką przejmującą uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność Jednostki Odpowiedzialnej za Realizację, zwaną

w treści umowy „Inwestorem” została zawarta Umowa Nr 1/2007 o delegowaniu realizacji Projektu Funduszu Spójności nr 2004/PL/16/C/PE/010 pn. „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II” (dowód: karty Nr 405 – 411). (Tajemnica przedsiębiorstwa) (§ 1). Stosownie do § 9 ust. 1 i 2 umowy (tajemnica przedsiębiorstwa).

Zgodnie z przekazanym przez Miasto Łódź dokumentem pn. „Wykonanie dochodów Miasta Łodzi za okres 1.01. – 31.12.2009 roku”, sporządzonym dla potrzeb „Sprawozdania z wykonania budżetu miasta za rok 2009” – suma dochodów budżetowych Miasta Łódź z majątku oraz jej pozostałych dochodów własnych, wykonanych w roku 2009 wynosiła (tajemnica przedsiębiorstwa) zł. (dowód: karty Nr 811 – 814).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Dla uznania, że niniejsza sprawa ma charakter antymonopolowy, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy w jej okolicznościach doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego, co wynika z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów a następnie wykazać, czy zostały spełnione przesłanki stosowania praktyki ograniczającej konkurencję zarzucanej Miastu Łódź, to jest przesłanki stosowania praktyki wskazanej w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 tej ustawy.

Naruszenie interesu publicznoprawnego

Podstawą do zastosowania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest ustalenie, czy w rozpatrywanej sprawie doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego. Art. 1 ust. 1 tej ustawy stanowi, że określa ona warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Przepisy ustawy znajdują zatem zastosowanie wówczas, gdy zostaje zagrożony lub naruszony interes publiczny, polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego. Ma to miejsce w szczególności wtedy, gdy określonymi działaniami dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, względnie, gdy wywołują one na rynku niekorzystne zjawiska (wyrok Sądu Antymonopolowego z 24 października 1991 r. sygn. akt XV Amr 8/90).

Wymienione w art. 1 cele ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zostały określone jako równorzędne, co sprawia, że praktyki ograniczające konkurencję obejmują nie tylko te, które godzą w konkurencję, ale również te, które – podejmowane przez przedsiębiorców posiadających pozycję dominującą – nie godząc wprost w konkurencję, naruszają interesy uczestników rynku. Praktyki ograniczające konkurencję można zatem podzielić na praktyki antykonkurencyjne, wywierające bezpośredni wpływ na stan lub rozwój konkurencji oraz praktyki eksploatacyjne, których istotą jest uzyskanie korzyści kosztem innych uczestników rynku, w tym również nie prowadzących działalności gospodarczej. W przypadku praktyk eksploatacyjnych bezpośrednim celem lub skutkiem działań przedsiębiorców jest naruszenie przede wszystkim innych niż konkurencyjne interesów uczestników rynku poprzez wykorzystanie przez przedsiębiorców posiadanej nad kontrahentami przewagi.

Nie ulega wątpliwości, że Miasto Łódź z racji posiadanej siły rynkowej ma możliwość eksploatawania zajmowanej na rynku pozycji z uszczerbkiem dla uczestników tego rynku po stronie popytu. Dla stwierdzenia naruszenia interesu publicznego wystarczające jest dowolne nadużycie siły rynkowej w relacjach ze słabszymi uczestnikami rynku, albowiem już sam fakt nadużycia posiadanej na rynku pozycji dominującej narusza interes publiczny. W przypadku

Miasta Łódź praktyki eksploatacyjne urzeczywistniają się poprzez stosunki umowne, które w okolicznościach przedmiotowej sprawy mają charakter powtarzalny. Zakwestionowane w niniejszym postępowaniu warunki zamieszczono w umowach wstępnych i ostatecznych zobowiązujących inwestorów do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, planowanych lub wybudowanych przez nich z własnych środków. Warunki te dotyczą zarówno konsumentów jak i przedsiębiorców a umowy mają charakter umów adhezyjnych. W przypadku umów zawieranych w trybie adhezyjnym, dla uznania, że następuje narzucanie ich warunków wystarczające jest oferowanie ich przez dominanta w stosunkach danego rodzaju.

W tym stanie rzeczy należy wobec tego uznać, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia przez Miasto Łódź interesu publicznoprawnego, co uzasadnia ocenę jego zachowania na rynku w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

W przedmiotowym postępowaniu antymonopolowym Prezes Urzędu postawił Miastu Łódź zarzut nadużycia pozycji dominującej poprzez narzucanie uciążliwych warunków umów przynoszących nieuzasadnione korzyści, co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Tym samym dla stwierdzenia stosowania powyższej praktyki ograniczającej konkurencję konieczne jest wykazanie kumulatywnego spełnienia czterech przesłanek:

1. Stosujący praktykę jest przedsiębiorcą, który posiada na rynku właściwym pozycję dominującą.
2. Przedsiębiorca ten narzuca określone warunki umów.
3. Warunki te mają uciążliwy charakter.
4. Warunki te przynoszą przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści.

Ad 1.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji konsumentów, pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a także: (a) osobę fizyczną, osobę prawną, oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, (b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, (c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13, (d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, gmina posiada osobowość prawną i działa przez swoje organy, a do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, zadania własne obejmują m.in. sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk. Jak zostało

wskazane w niniejszej decyzji, do zakresu działania Miasta Łódź należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów, a w szczególności zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Ponieważ zadania własne gminy są traktowane jako zadania o charakterze użyteczności publicznej, należy przyjąć, iż wskazana powyżej działalność Miasta Łódź – w zakresie organizowania dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu przyłączenia się do niej – polega na świadczeniu usług o charakterze użyteczności publicznej.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego (por. wyrok z dnia 25 kwietnia 1996 r. sygn. akt III CZP 34/96) – gmina – jako osoba prawna – posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż organizuje i świadczy usługi o charakterze użyteczności publicznej w zakresie dostarczania wody.

Praktyki ograniczające konkurencję ujawniają się na rynku właściwym. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów definiuje rynek właściwy, jako rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji (art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów). Natomiast zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą – rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku właściwym przekracza 40 %.

Zatem, aby wyznaczyć rynek właściwy, określoną działalność poddaje się analizie z punktu widzenia produktowego i geograficznego, a następnie określa się na tak określonym rynku pozycję danego przedsiębiorcy.

W przedmiotowej sprawie rynek właściwy w ujęciu produktowym obejmuje organizowanie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu przyłączenia nieruchomości do niej. Na tak zdefiniowanym rynku właściwym Miasto Łódź jest monopolistą, co wynika z istniejących uregulowań prawnych, bowiem nikomu innemu przepisy prawa nie przyznały uprawnień do ustalenia na terenie gminy zasad przyłączenia się do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Powyższe wynika z faktu, że – jak już wskazano wcześniej – przepisy art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków stanowią, iż sprawy wodociągów, zaopatrzenia w wodę, kanalizacji oraz usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należą do zadań własnych gminy. W celu realizacji tego zadania, stosownie do art. 19 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków rada gminy uchwała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, który jest aktem prawa miejscowego. Regulamin taki powinien określać prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym m.in. warunki przyłączenia do sieci (pkt 4).

Stosownie do powołanych wyżej przepisów prawa Rada Miejska w Łodzi w dniu 24 września 2003 r. podjęła uchwałę w sprawie wprowadzenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Łodzi” (Uchwała nr XIX/239/03). Przepis

§ 4 przyjętego Regulaminu stanowi, iż prawo do korzystania z usług dostarczania wody i odprowadzania ścieków mają osoby fizyczne i prawne, których nieruchomości przylegają bezpośrednio do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Rozdział IV przyjętego Regulaminu ma nazwę „Warunki przyłączenia do sieci”. Zawarty w tym rozdziale § 12 Regulaminu stanowi, iż do połączenia posesji z siecią wodociągowo-kanalizacyjną niezbędne jest złożenie do przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego wniosku o wydanie wymagań technicznych połączenia instalacji posesji z siecią będącą w eksploatacji tego przedsiębiorstwa. Z ustaleń dokonanych w sprawie wynika, że ZWiK będąc przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym realizującym zadania Miasta Łódź w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków nie jest jednakże właścicielem sieci wodno-kanalizacyjnej w Łodzi, a jedynie jej eksploratorem. Z tych względów ZWiK nie wydaje warunków przyłączenia do sieci tym inwestorom, których instalacje nie będą pozostawały w jego eksploatacji. Przejście sieci w eksploatację ZWiK możliwe jest dopiero w następstwie podpisania przez inwestora umowy zobowiązującej go do przeniesienia zbudowanej przez niego sieci na własność Miasta Łódź. Przeniesienie własności sieci na Miasto Łódź jest więc warunkiem sine qua non uzyskania przez sieć statusu „sieci będącej w eksploatacji przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego”. Przeniesienie własności sieci na Miasto Łódź odbywa się według procedury opracowanej przez Urząd Miasta Łodzi – Wydział Gospodarki Komunalnej. W ramach tej procedury zostały przygotowane wzory umów zawieranych z inwestorami stanowiące o przekazaniu – pod tytułem darmym – na majątek Miasta Łódź – urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych wzniesionych przez inwestora.

Procedury stosowane przez Miasto Łódź są zatem przede wszystkim konsekwencją uregulowań przyjętych w „Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Łodzi”. Procedury te można uznać jedynie za częściowo uzasadnione w świetle regulacji ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W świetle art. 61 ust. 1 tej ustawy wydanie decyzji o warunkach zabudowy jest możliwe jedynie w przypadku, gdy istniejące lub projektowane uzbrojenie terenu jest wystarczające dla zamierzenia budowlanego. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy uznaje się, że warunek ten jest spełniony, jeżeli wykonanie uzbrojenia terenu zostanie zagwarantowane w drodze umowy zawartej między właściwą jednostką organizacyjną a inwestorem. Ustawa zatem przewiduje, że osoba ubiegająca się o wydanie warunków zabudowy dla nieruchomości, która znajduje się na terenie, na którym brak jest sieci wodno-kanalizacyjnej oraz brak jest planów budowy takiej sieci ma możliwość uzyskania warunków zabudowy, gdy zawrze umowę gwarantującą uzbrojenie terenu z właściwą jednostką organizacyjną. Ustawa stanowi więc jedynie o obowiązku zawarcia umowy, której przedmiotem będzie uzbrojenie terenu. Nie reguluje jednak kwestii własności sieci i rozliczeń z inwestorem, który sieć zbudował z własnych środków.

Z dokonanych ustaleń wynika zatem, że Miasto Łódź w swoim Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz w opracowanych w Urzędzie Miasta procedurach wykonawczych do tego Regulaminu ustaliło dwutorowe zasady postępowania w przypadku przyłączania odbiorców do sieci. Osoby, których nieruchomości przylegają bezpośrednio do istniejącej sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej mają możliwość bezpośredniego wystąpienia do eksploatatora sieci o określenie warunków technicznych przyłączenia do sieci – wydanie technicznych warunków przyłączenia nie wiąże się ze spełnieniem jakichkolwiek dodatkowych wymogów poza złożeniem wniosku o wydanie takich warunków. Natomiast osoby, których nieruchomości nie przylegają bezpośrednio do sieci, ani nie są ujęte w WPI Miasta Łódź mogą uzyskać informacje o dostępności tych usług albo w Urzędzie Miasta albo u eksploatatora sieci

(stosownie do Rozdziału IX Regulaminu, który stanowi, że potencjalni odbiorcy usług wodociągowo-kanalizacyjnych mogą uzyskać informacje o dostępności tych usług w Urzędzie Miasta Łodzi, bądź w przedsiębiorstwie wodociągowo-kanalizacyjnym). W takim wypadku warunkiem uzyskania dostępu do sieci nie jest jednak podpisanie przez inwestora jakiegokolwiek umowy z Miastem Łódź gwarantującej uzbrojenie terenu, lecz podpisanie przez inwestora umowy zobowiązującej go do wybudowania, a następnie nieodpłatnego przeniesienia zbudowanej przez niego sieci na własność Miasta Łódź i do eksploatacji ZWiK. W świetle opracowanych przez Miasto Łódź procedur podpisanie umowy odbywa się w oparciu o wzorzec opracowany przez Miasto Łódź. Stronami zawieranej umowy są Miasto Łódź i inwestor. Zawarcie umowy ma miejsce w siedzibie Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Łodzi.

Zatem bezsporne jest, że Miasto Łódź ustaliło zasady dostępu i warunki przyłączenia nieruchomości do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Usługi tego rodzaju nie mają dla inwestorów sieci substytutów. Jedynie zaakceptowanie ustalonych przez Miasto Łódź warunków i procedur przyłączenia do sieci zapewnia inwestorom przyłączenie nieruchomości do miejskiej sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej. Powyższa działalność Miasta Łódź determinuje w niniejszej sprawie wymiar terytorialny rynku właściwego. Rynek w ujęciu geograficznym ma charakter lokalny i ograniczony jest do obszaru Łodzi. O zasięgu tego rynku decyduje fakt, że na obszarze swojej właściwości terytorialnej Miasto Łódź jest jedynym podmiotem uprawnionym do ustalenia zasad przyłączenia nieruchomości do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, a jednocześnie nie organizuje tych usług na obszarze wykraczającym poza granice terytorialne Łodzi.

W przedmiotowej sprawie rynkiem właściwym jest wobec tego lokalny rynek organizowania dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu przyłączenia nieruchomości do niej, obejmującym teren Łodzi.

Dla inwestorów, w tym inwestorów potencjalnych funkcjonujących na obszarze objętym terytorialnym zasięgiem działalności Miasta Łódź, brak jest alternatywy dla świadczonych przez tego przedsiębiorcę usług. Z tych względów gminy w powyższym zakresie funkcjonują w ramach monopolu. Przesądza to o posiadaniu przez Miasto Łódź pozycji dominującej.

W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, że Miasto Łódź posiada pozycję dominującą na rynku właściwym, to jest na lokalnym rynku organizowania dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu przyłączenia nieruchomości do niej, obejmującym teren Łodzi. Tym samym **Prezes Urzędu stwierdził, że pierwsza przesłanka została spełniona.**

Ad 2.

Posiadanie przez przedsiębiorcę na rynku właściwym pozycji dominującej nie przesądza jeszcze, że dane zachowanie przedsiębiorcy można uznać za praktykę ograniczającą konkurencję. Istotną przesłanką ocenianej praktyki jest nadużywanie przez przedsiębiorcę posiadanej pozycji rynkowej, co może się objawiać między innymi poprzez narzucanie warunków zawieranych umów. Do narzucania warunków umów dochodzi wówczas, gdy przedsiębiorca wykorzystując swoją przewagę ekonomiczną w warunkach niedostatecznej konkurencji na rynku, ogranicza swobodę kształtowania treści umów ze strony kontrahentów działających pod przymusem. Dzięki posiadanej sile rynkowej dominant może bowiem nie liczyć się z wolą innych uczestników rynku, którzy zmuszeni są zaakceptować ustalone przez niego warunki umowne, nawet jeśli nie gwarantują one ekwiwalentności świadczeń. Tym samym narzuca on kontrahentom takie warunki

umów, które nie miałyby racji bytu w przypadku, gdyby na rynku istniała konkurencja i możliwość wyboru oferty spośród ofert konkurujących ze sobą podmiotów gospodarczych. Istotne jest również, że przy zawieraniu wskazanych umów przedsiębiorca posługuje się opracowanymi przez siebie wzorcami umów. Stosowanie wzorców umowy przy zawieraniu jednorodnych umów wymaga jedynie aprobaty przez kontrahentów ich warunków, jednostronnie ustalanych przez profesjonalistę. Swoboda drugiej strony umowy jest zatem ograniczona jedynie do podpisania lub nie podpisania przedłożonej im umowy. Stanowi to o adhezyjnej naturze tych umów. W przypadku umów zawieranych w trybie adhezyjnym, dla uznania, że następuje narzucanie ich warunków wystarczające jest oferowanie ich przez dominanta w stosunkach danego rodzaju.

Sytuacja taka ma miejsce w niniejszej sprawie, gdyż Miasto Łódź przy zawieraniu umów wstępnych i ostatecznych – zobowiązujących inwestorów do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, planowanych lub wybudowanych przez nich z własnych środków – posługuje się wzorcami umów. Zasadą jest, że podpisujący umowę z góry aprobuje jej warunki, arbitralnie ustalone przez Miasto Łódź, nie mając możliwości negocjowania postanowień tej umowy. Powyższe potwierdza materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu w postaci informacji przekazanych przez osoby, które przystąpiły do umowy z Miastem Łódź w przedmiocie przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych wybudowanych z własnych środków (dowód: karty Nr 312 – 315, Nr 676 – 680, 681 – 682, 684 – 690, 691 – 697, 698 – 699, 700 – 709, 710 – 716, 717 – 719, 720 – 771, 776 – 777, 778 – 787, 796 – 809). Jednocześnie Prezes Urzędu odrzuca zarzuty Miasta Łódź w przedmiocie treści i sformułowań zawartych w zapytaniach skierowanych do inwestorów. O tym, że odpowiedzi nie były zasugerowane w samej treści pytań świadczy formuła otwartych pytań, na które inwestorzy mogli wypowiedzieć się swobodnie: „*Proszę opisać proces konsultacji (...)*”, „*Proszę wyjaśnić, czy miał Pan/i możliwość modyfikowania (zmiany) warunków umowy (...) Jeżeli tak, to w jakim zakresie.*”. Natomiast w zakresie pytań – „*Proszę wskazać, jakie następstwa zdaniem Miasta Łódź wiązały się z odrzuceniem/przyjęciem propozycji Miasta Łódź zawarcia umowy zobowiązującej (...)*” – należy wskazać, że adresat pytania, nie mając informacji w tym zakresie, mógł o tym poinformować Prezesa Urzędu i taka odpowiedź również znalazła się wśród informacji przekazanych do Prezesa Urzędu: „*Nie zostaliśmy poinformowani o następstwach jakie wiążą się z odrzuceniem propozycji Miasta Łódź w sprawie nieodpłatnego przeniesienia na majątek miasta.*” (tajemnica przedsiębiorstwa – karta Nr 684).

Przytoczone w niniejszej decyzji oświadczenia inwestorów na temat okoliczności zawierania z Miastem Łódź umów wstępnych i ostatecznych świadczą o braku możliwości indywidualnego negocjowania warunków umów. Prezes Urzędu zwraca przy tym uwagę, że ustalając tę okoliczność dokonał równocześnie oceny całokształtu materiału dowodowego w sprawie w kontekście oświadczenia Miasta Łódź zawartego w końcowym stanowisku strony postępowania (pismo z dnia 23 sierpnia 2010 r.), w którym zawarto stwierdzenie, iż inwestorzy mieli możliwość zgłaszania zastrzeżeń do umowy na każdym etapie jej zawierania. Tutaj należy podkreślić, że Miasto Łódź nie przedstawiło w toku postępowania żadnych dowodów, które by to oświadczenie potwierdzały. Złożone do akt sprawy dowody w postaci umów zawartych z inwestorami wskazują zaś jednoznacznie, że każda z tych umów zawarta została w oparciu o ten sam wzorzec umowy.

W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, iż zakwestionowane w prowadzonym

postępowaniu antymonopolowym postanowienia umowy zostały kontrahentom Miasta Łódź narzucone. Tym samym **Prezes Urzędu stwierdził, że druga przesłanka została spełniona.**

Ad 3 i 4.

Rozpatrując kwestię uciążliwości analizowanych warunków umowy należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (wcześniej Sądu Antymonopolowego) za uciążliwy uznano każdy warunek umowy, który stanowi dla jednej ze stron ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 22 października 1993r. sygn. akt XVII Amr 36/93). Jednocześnie Sąd podkreślił, że ustalenia w tym zakresie powinny być dokonywane według kryteriów obiektywnych, w szczególności rozważyć należy, czy w hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na danym rynku właściwym, czyli rzeczywistej swobody zawierania umów i kształtowania ich treści, dominant byłby w stanie wynegocjować takie postanowienia umowne (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 29 grudnia 1992r. sygn. akt XVII Amr 68/93).

Z kolei osiągnięte przez przedsiębiorcę stosującego praktykę ograniczającą konkurencję nieuzasadnione korzyści są odpowiednikiem uciążliwych warunków umów w warunkach ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy i oznaczają sytuację korzystniejszą od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Nieuzasadnione korzyści powinny pozostawać w logicznym związku przyczynowym z narzuconymi kontrahentowi uciążliwymi warunkami umowy.

Nieuzasadnione korzyści mogą pojawić się po stronie przedsiębiorcy narzucającego uciążliwe warunki umów już w chwili zawarcia umowy lub też w okresie późniejszym, gdy zaistnieją okoliczności przewidziane w umowie pozwalające na wykorzystanie uciążliwego zapisu. Należy podkreślić, iż sama możliwość wystąpienia skutków praktyki ograniczającej konkurencję (w tym przypadku faktycznego osiągnięcia przez Miasto Łódź nieuzasadnionych korzyści z tytułu realizacji uciążliwych warunków umownych) nie stanowi przeszkody dla stwierdzenia naruszenia art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Dla bytu praktyki nie jest, bowiem konieczne wystąpienie negatywnego skutku w postaci eksploatacji pozycji rynkowej w warunkach ograniczonej konkurencji. Wystarczy, że zaistniało zagrożenie wystąpienia takiego skutku. Praktyką ograniczającą konkurencję jest już, bowiem sama próba osiągnięcia przez przedsiębiorcę zajmującego pozycję dominującą na rynku określonego skutku (por. E. Modzelewska – Wąchał Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, Wyd. Twigger, Warszawa 2002, s. 97).

Stanowisko takie znajduje odzwierciedlenie również w orzecznictwie antymonopolowym, zgodnie, z którym dla zaistnienia praktyki ograniczającej konkurencję istotne jest, aby skutki praktyki ograniczającej konkurencję mogły wystąpić na rynku (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 23 czerwca 1999 r. sygn. akt XVII Ama 26/99). W wyroku z dnia 7 lipca 2004 r. (sygn. akt XVII Ama 65/03) Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, iż nie jest konieczne udowodnienie faktycznego stosowania przez przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej, ani też osiągnięcia z tego tytułu nieuzasadnionych korzyści. Z treści art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynika, bowiem, że jej reżimowi podlegają nie tylko praktyki ograniczające konkurencję, które wywołały bądź aktualnie wywołują skutki na terenie Polski, ale również praktyki, które choćby tylko hipotetycznie, mogą wywoływać takie skutki. Podobne stanowisko wyraził wcześniej Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 12 maja 1997 r. (sygn. akt I CKN 114/97) wskazał, że istota

rozpoznawanej sprawy nie sprowadza się do tego, czy przedsiębiorca, któremu postawiono zarzut naruszenia ustawy antymonopolowej odnosi korzyści z całości prowadzonej działalności gospodarczej, lecz do tego, czy w zawieranych umowach zastrzega sobie nieuzasadnione korzyści. Prezes Urzędu ma, zatem obowiązek oceniać zachowania przedsiębiorcy od strony skutków, jakie zachowania te mogą nawet hipotetycznie wywołać na rynku.

Odnosnie drugiej przesłanki stwierdzić należy, że ocena, czy dany warunek umowy może być uznany za uciążliwy powinna być dokonywana każdorazowo na tle przepisów odrębnych regulujących dany rodzaj stosunków prawnych. W związku z powyższym, przy ocenie zachowania Miasta Łódź będzie miał zastosowanie przepis art. 31 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków” – który stanowi, iż osoby, które wybudowały z własnych środków urządzenia wodociągowe i urządzenia kanalizacyjne, mogą je przekazywać odpłatnie gminie lub przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu, na warunkach uzgodnionych w umowie.

W przedmiocie określenia, jakich urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych dotyczy art. 31 ust.1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków należy najpierw wyjaśnić, iż zgodnie z ww. ustawą, czym innym jest przyłącze, a czym innym sieć i urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne. Art. 2 pkt 5 i 6 tej ustawy pod pojęciem przyłącza rozumie odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację w nieruchomości odbiorcy z siecią kanalizacyjną lub wodociągową. Z treści cyt. przepisów wynika, że przyłącze znajduje się w nieruchomości odbiorcy, a zatem można przyjąć, że nie można przypisać statusu przyłącza urządzeniom wodno-kanalizacyjnym znajdującym się za granicami nieruchomości odbiorcy.

Zgodnie z art. 2 pkt 7 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków pod pojęciem sieci rozumie się przewody wodociągowe lub kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi dostarczana jest woda lub którymi odprowadzane są ścieki, będące w posiadaniu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Art. 2 pkt 14 i 16 tej ustawy określa zaś pojęcie urządzeń kanalizacyjnych i wodociągowych, które to pojęcie jest szersze od pojęcia sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej i obejmuje także np. studnie, czy przepompownie ścieków. Należy podkreślić, że odpłatne przejęcie, o jakim mowa w art. 31 ust. 1 nie obejmuje przyłączy kanalizacyjnych i wodociągowych wskazanych w art. 2 pkt 5 i 6 ww. ustawy stanowiących własność osoby, która poniosła koszty ich budowy (tak wyrok Sądu Najwyższego z dn. 2.07.2004 r., II CK 420/03). Ustawodawca przyjął zatem, że przyłącze wodociągowe i kanalizacyjne wybudowane ze środków własnych przez osobę ubiegającą się o przyłączenie do sieci co do zasady stanowi własność tej osoby. Art. 31 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że uprawnienie do przekazania gminie (przedsiębiorstwu) służy jedynie temu, kto wybudował z własnych środków urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne, a zatem zewnętrzne odcinki sieci wychodzące poza obszar przyłączanej nieruchomości.

W przedmiotowej sprawie, podkreślenia wymaga fakt, iż art. 30 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków uchylił obowiązujące wcześniej przepisy art. 99 i 100 ustawy z dnia 24 października 1974 r. Prawo wodne (Dz.U. Nr 38 poz. 230 ze zm.). Okoliczność ta jest istotna w przedmiotowej sprawie, gdyż w świetle regulacji art. 99 i 100 Prawa wodnego nie było podstaw do obciążania gminy obowiązkiem budowy urządzeń infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na nieruchomościach należących do osób trzecich. Zgodnie z tymi regulacjami do zadań własnych gminy należała budowa urządzeń wodno-kanalizacyjnych

i oczyszczalni ścieków, ale tylko na ich terenie, przy czym termin i sposób realizacji takich inwestycji pozostawiony był samorządnej decyzji gmin. W rezultacie, w orzecznictwie przyjęto, że mieszkańcom gminy oraz innym podmiotom będącymi inwestorami przy budowie urządzeń wodno-kanalizacyjnych nie służy wobec gminy żadne prawo podmiotowe, na podstawie którego przysługiwałoby im roszczenie cywilnoprawne o zwrot kosztów budowy takich urządzeń. Wyrazem takiego stanowiska była m.in. uchwała Sądu Najwyższego z dn. 27.04.1994 r. III CZP 55/94 (OSP 1994/11/208), w której Sąd Najwyższy stwierdził, że *choć przepisy zaliczają do zadań własnych gminy budowę sieci kanalizacyjnej, to jednak żaden przepis szczególny nie nakłada na gminę obowiązku ponoszenia kosztów związanych z uzbrojeniem w te urządzenia terenu przeznaczonego pod spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe. W związku z tym gmina nie ma obowiązku budowy tych urządzeń na takim terenie, a koszty ich budowy, jakie poniosła spółdzielnia mieszkaniowa mogą być zaliczone do wkładu budowlanego i obciążać członków spółdzielni.* Podobne stanowisko zostało wyrażone w wyroku z dn. 21.03.2003 r. w sprawie II CKN 1261/00 i wyroku z dn. 23.07.2003 r. w sprawie II CKN 346/01.

Uchylenie przepisów art. 99 i 100 Prawa wodnego oraz wprowadzenie do ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków art. 31 stworzyło nowy stan prawny. Przyjęto, że przepis art. 31 ust. 1 reguluje problematyczne dotychczas kwestie rozliczeń gmin z inwestorami, którzy na swój koszt wybudowali urządzenia wodno-kanalizacyjne. Ponadto, że przepis ten ma także zastosowanie do faktów i ich skutków, jakie zaszły przed wejściem w życie omawianej ustawy (por. wyrok Sąd Najwyższego z dn. 26.02.2003 r., II CKN 40/02 i wyrok z dn. 25.07.2003 r., V CK 129/02). Zatem regulacja art. 31 ust. 1 odnosi się zarówno do urządzeń, które już przyłączono przed wejściem w życie ustawy, jak i do urządzeń, które po wybudowaniu nie zostały jeszcze przyłączone. Dokonana przez Sąd Najwyższy wykładnia przepisu art. 31 ust. 1 nakazuje przyjąć, że przepis ten nakłada na strony obowiązek zawarcia umowy o odpłatne przekazanie urządzeń gminie lub przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu, które to mogą odmówić przyjęcia takich urządzeń tylko wówczas, gdy nie odpowiada ono właściwym warunkom technicznym określonym w odrębnych przepisach. Zatem przepis ten nakłada na gminę (przedsiębiorstwo) obowiązek zawarcia wskazanej w tym przepisie umowy i obowiązek odpłatnego przejęcia urządzenia. Można więc przyjąć, że swoboda kontraktowania została ustawą ograniczona tj. gmina nie może odmówić zawarcia umowy o przejęcie urządzeń, jeśli inwestor o to wystąpił, a ponadto na żądanie inwestora przejęcie ma nastąpić odpłatnie.

W przedmiotowej sprawie Miasto Łódź narzuciło inwestorom planującym budowę urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych umowy wstępne i ostateczne zobowiązujące tych inwestorów do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, wybudowanych przez nich z własnych środków. I tak, już na etapie planowania przez inwestora procesu inwestycyjno-budowlanego w postaci urządzenia wodociągowego i kanalizacyjnego, nie objętego planami inwestycyjnymi Miasta Łódź, inwestor zobowiązywał się wykonać na własny koszt i we własnym zakresie sieć wodociągową/kanalizacyjną, jednocześnie zobowiązując się przenieść własność urządzenia pod tytułem darmym – „*Inwestor zobowiązuje się wykonać na własny koszt i we własnym zakresie wodociąg/kanalizację: ...*” – § 1 umowy wstępnej przeniesienia własności (dowód: karta Nr 39), „*Z uwagi na fakt, że zadanie inwestycyjne obejmujące urządzenie będące przedmiotem niniejszej umowy nie zostało ujęte w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji jak również brak jest po stronie Miasta możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych umieszczenia go w następnych planach Inwestor zobowiązuje się przenieść własność urządzenia*

pod tytułem darmym.” – § 3 ust. 2 umowy wstępnej przeniesienia własności. Co więcej, Miasto Łódź, zabezpieczając się przed ewentualnymi roszczeniami majątkowymi inwestora opartymi na art. 31 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, wymaga, by inwestor zrzekł się roszczeń związanych z przekazaniem majątku infrastrukturalnego na rzecz Miasta Łódź i ewentualnych przyszłych właścicieli – „*Inwestor oświadcza, że nie zgłasza i nie będą zgłaszał w przyszłości roszczeń majątkowych związanych z przekazaniem majątku infrastrukturalnego na rzecz Miasta Łodzi i ewentualnych przyszłych właścicieli.*” – § 3 ust. 3 umowy wstępnej przeniesienia własności. W ocenie Prezesa Urzędu, oświadczenie o rezygnacji z przysługujących roszczeń może być rozumiane tylko jako zrzeczenie się roszczenia, przez co z kolei inwestor może zamknąć sobie drogę do skutecznego wytoczenia powództwa cywilnego przeciwko Miastu Łódź w przyszłości o to roszczenie. Natomiast umowa ostateczna przeniesienia własności jest umową darowizny narzuconą przez Miasto Łódź – „*Inwestor przenosi własność opisanego w § 1 ust. 1 urządzenia na majątek Miasta tytułem darmym*” – § 3 ust. 1 umowy ostatecznej przeniesienia własności.

Uciążliwość opisanych warunków polega w szczególności na obciążaniu inwestorów obowiązkiem wybudowania na swój koszt odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, które następnie przechodzą na własność Miasta Łódź. Takie rozwiązanie kwestii rozliczeń gminy z inwestorami, którzy na swój koszt wybudowali urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne jest korzystniejsze od ogólnej zasady ujętej w art. 31 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Kwestionowane w niniejszym postępowaniu uciążliwe warunki umów ograniczają inwestorom możliwość odpłatnego przekazania wybudowanych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, a więc realizację roszczeń wynikających z art. 31 ww. ustawy.

O przerwaniu przez Miasto Łódź kosztów budowy miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na jej mieszkańców może świadczyć fakt, iż nawet w przypadku pojawienia się rezerwy finansowej i umieszczenia w planie inwestycyjnym Miasta Łódź odcinka sieci wodociągowo-inwestycyjnej, który wcześniej inwestor zobowiązał się wykonać na własny koszt i przekazać nieodpłatnie, Miasto Łódź próbowało zmusić inwestora do wykonania tego zobowiązania (Inwestorzy, którzy w dniu 24 lipca 2008 r. zawarli umowę wstępną z Miastem Łódź, w której zobowiązali się wykonać na własny koszt wodociąg i kanalizację, otrzymali pismo z Urzędu Miasta Łodzi z dnia 8 września 2008 r., w którym zostali poinformowani, że w projekcie planu budżetu Miasta Łódź na rok 2009 ujęto budowę wodociągu na danym odcinku, ale jednocześnie podniesiono, iż inwestorzy zawarli umowę z Miastem Łódź, w której zobowiązali się do wykonania sieci na danym odcinku we własnym zakresie). Powyższe wskazuje, iż poprzez tego rodzaju zachowanie Miasto Łódź uzyskuje możliwość budowy części infrastruktury ze środków pochodzących od odbiorców także w przypadku posiadania na ten cel odpowiednich własnych środków finansowych.

Możliwość uniknięcia przez Miasto Łódź ponoszenia kosztów budowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych poprzez przejęcie w drodze darowizny urządzeń wybudowanych przez inwestorów obcych powoduje w związku z tym możliwość osiągnięcia przez Miasto Łódź nieuzasadnionych korzyści. Poprzez zobowiązanie do nieodpłatnego przekazania wybudowanych sieci, Miasto Łódź zapewnia sobie własność urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, które w braku zobowiązania inwestorów, zmuszone byłoby albo finansować z budżetu Miasta Łódź albo, w przypadku ich wybudowania przez inwestorów i wystąpienia z roszczeniem, przejąć odpłatnie na podstawie art. 31 ustawy o zbiorowym

zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że zostało udowodnione, iż zakwestionowane w prowadzonym postępowaniu antymonopolowym postanowienia umowy są dla inwestorów sieci wodociągowej i kanalizacyjnej uciążliwe i przynoszą Miastu Łódź nieuzasadnione korzyści. Tym samym Prezes Urzędu stwierdził, że trzecia i czwarta przesłanki zostały spełnione.**

Reasumując, w przedmiotowym Prezes Urzędu wykazał, że Miasto Łódź posiada na lokalnym rynku organizowania dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu przyłączenia nieruchomości do niej obejmującym teren Łodzi pozycję dominującą, kwestionowane w niniejszym postępowaniu postanowienia umowy zostały inwestorom narzucone, mają charakter uciążliwy dla inwestorów sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz przynoszą Miastu Łódź nieuzasadnione korzyści. Tym samym Prezes Urzędu stwierdził, że w postępowaniu zostało udowodnione naruszenie przez Miasto Łódź zakazu zawartego w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 9 tej ustawy.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji.

Nalożenie kary pieniężnej

Zgodnie z art. 106 ust 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w swojej decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9. Z treści powyższego przepisu wynika, iż ww. kara ma charakter fakultatywny, a zatem od Prezesa Urzędu zależy – w ramach uznania administracyjnego – uznanie w decyzji zasadności nałożenia kary pieniężnej wraz z określeniem jej wysokości. W niniejszej decyzji Prezes Urzędu dowiódł naruszenia przez Miasto Łódź zakazu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Mając na uwadze stopień naruszenia interesu publicznoprawnego oraz charakter i uciążliwość stosowanej przez Miasto Łódź praktyki ograniczającej konkurencję, Prezes Urzędu uznał, iż w przedmiotowej sprawie uzasadnione jest nałożenie na Miasto Łódź kary pieniężnej.

Nakładając karę pieniężną, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu wziął pod uwagę konieczność ustalenia przesłanki umyślności albo nieumyślności naruszenia dokonanego przez Miasto Łódź. Konieczność brania pod uwagę przesłanki stopnia zawinienia w przypadku stosowania kar pieniężnych wynika z art. 106 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W ocenie Prezesa Urzędu, opisane w niniejszej decyzji działania Miasta Łódź – polegające na narzuceniu uciążliwych warunków umów zobowiązujących inwestorów do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych wybudowanych przez nich z własnych środków – powinny być się Miastu Łódź kojarzyć z nieuchronnością naruszenia art. 9 ustawy o

ochronie konkurencji i konsumentów. Wskazuje na to fakt, że Gmina Łódź miała rozeznanie co do bezprawności swojego zachowania w świetle przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Przyjęte przez Miasto Łódź procedury dotyczące przejmowania na majątek Miasta Łódź urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, oraz opracowane na ich podstawie umowy zawierane z inwestorami obcymi, potwierdzają jej świadome zachowanie w ocenianej sprawie.

Zgodnie z art. 106 ust 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w swojej decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Jako podstawę obliczenia kary, ze względu na fakt, iż w niniejszej decyzji stwierdza się naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez jednostkę samorządu terytorialnego przyjęto sumę dochodów z majątku Miasta Łódź i pozostałych dochodów Miasta Łódź za rok 2009, bowiem wśród tych dochodów znajdują się dochody związane z działalnością gospodarczą gminy. Dokonując takiego założenia Prezes Urzędu ma na uwadze, iż w przypadku rachunkowości jednostek samorządu terytorialnego termin „dochody” odpowiada co do zasady terminowi „przychody” w rachunkowości przedsiębiorstw (tak: ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526). Zgodnie z przekazanym przez Miasto Łódź dokumentem pn. „Wykonanie dochodów Miasta Łodzi za okres 1.01. – 31.12.2009 roku”, sporządzonym dla potrzeb „Sprawozdania z wykonania budżetu miasta za rok 2009” – suma dochodów budżetowych Miasta Łódź z majątku oraz jej pozostałych dochodów własnych, wykonanych w roku 2009 wynosiła (tajemnica przedsiębiorstwa) zł. Wobec powyższego maksymalna kara, jaka mogłaby zostać nałożona na Miasto Łódź zgodnie z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów, to kwota (tajemnica przedsiębiorstwa) zł., czyli 10% wyżej sprecyzowanego przychodu.

W kwestii natury naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu wyróżnia naruszenia bardzo poważne, do których należy zaliczyć przede wszystkim szczególnie szkodliwe horyzontalne ograniczenia konkurencji, jak również przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do eliminacji konkurencji na rynku, naruszenia poważne, do których należy zaliczyć przede wszystkim porozumienia horyzontalne nie zaliczane do najpoważniejszych naruszeń, porozumienia pionowe wpływające na cenę lub warunki oferowania produktu, przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do istotnego ograniczenia konkurencji lub dotkliwej eksploatacji kontrahentów lub konsumentów, naruszenia mniej poważne niż wyżej wymienione (naruszenia pozostałe), do których należą m.in. porozumienia wertykalne nie dotyczące ceny lub możliwości odsprzedaży towaru, jak również przypadki nadużywania pozycji dominującej o mniejszej wadze.

W ocenie Prezesa Urzędu, praktyka stosowana przez Miasto Łódź nie ma bardzo poważnego lub poważnego charakteru i mieści się w kategorii naruszeń pozostałych. Istota praktyki stwierdzonej w punkcie I. sentencji decyzji polega na nadużywaniu pozycji dominującej przez Miasto Łódź na lokalnym rynku organizowania dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu przyłączenia nieruchomości do niej, obejmującym teren Łodzi poprzez narzucanie inwestorom uciążliwych warunków umów wstępnych i ostatecznych zobowiązujących inwestorów do nieodpłatnego przeniesienia na majątek Miasta Łódź własności urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, planowanych lub już wybudowanych przez nich z własnych środków, przynoszących zarazem Miastu Łódź nieuzasadnione korzyści.

W tym wypadku praktyka Miasta Łódź ma charakter eksploatacyjny. Narzucone warunki umów umożliwiają Miastu Łódź, kosztem inwestorów, nieodpłatne przejmowanie wybudowanych przez nich sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Takich warunków umów Miasto Łódź nie byłoby w stanie wynegocjować w warunkach istnienia konkurencji na rynku. Poprzez zobowiązanie do nieodpłatnego przekazania wybudowanych sieci, Miasto Łódź zapewnia sobie własność urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, które w braku zobowiązania inwestorów, zmuszone byłoby albo finansować z budżetu Miasta Łódź albo, w przypadku ich wybudowania przez inwestorów i wystąpienia z roszczeniem, przejąć odpłatnie na podstawie art. 31 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Kwestionowane w niniejszym postępowaniu uciążliwe warunki umów ograniczają inwestorom możliwość odpłatnego przekazania wybudowanych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, a więc realizację roszczeń wynikających z art. 31 ww. ustawy.

W ocenie Prezesa Urzędu powyższe okoliczności uzasadniają określenie wyjściowego odsetka przychodu do dalszego obliczenia wysokości kary na poziomie (tajemnica przedsiębiorstwa)% przychodu Miasta Łódź, to jest w wysokości (tajemnica przedsiębiorstwa) zł.

Wychodząc z założenia, że wymiar kary pieniężnej nakładanej za stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki ograniczającej konkurencję powinien być uzależniony od wpływu stwierdzonego naruszenia na rynek, Prezes Urzędu dokonał w tym zakresie analizy następujących okoliczności to jest:

- wpływu stwierdzonego naruszenia na strukturę ocenianego rynku;
- konsekwencji stwierdzonego naruszenia dla inwestorów, którym ograniczono możliwość odpłatnego przekazania wybudowanych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, a więc realizację roszczeń wynikających z art. 31 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- specyfiki rynku organizowania dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu przyłączenia nieruchomości do niej na terenie Miasta Łódź;
- obowiązków gminy w świetle obowiązujących przepisów prawa;

Po ich analizie, Prezes Urzędu uznał, że po tym etapie kalkulacji, kwota kary pieniężnej powinna pozostać w wymiarze ustalonym na poprzednim etapie, to jest w wysokości (tajemnica przedsiębiorstwa) zł.

Przepis art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wskazuje wprost, że przy ustalaniu wysokości nakładanej kary powinien być uwzględniony okres stosowania praktyki. W związku z powyższym, ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes Urzędu wziął również pod uwagę długotrwałość stosowania przez Miasto Łódź praktyki ograniczającej konkurencję, czyli to, iż praktyka trwa dłużej niż rok (Miasto Łódź co najmniej od 2008 r. zawiera z inwestorami umowy zawierające uciążliwe warunki umów). Mając powyższe na uwadze, Prezes Urzędu uznał za uzasadnione podwyższenie kwoty kary pieniężnej ustalonej na poprzednim etapie o 20%, to jest do kwoty (tajemnica przedsiębiorstwa) zł.

Prezes Urzędu nie dopatrył się w przedmiotowej sprawie okoliczności łagodzących i obciążających, które mogłyby mieć wpływ na ostateczną wysokość kary nałożonej na Miasto Łódź.

Mając na uwadze szkodliwość stwierdzonego naruszenia oraz wskazane powyżej okoliczności, Prezes Urzędu nałożył na Miasto Łódź karę pieniężną po zaokrągleniu do pełnych złotych w wysokości **48.917 zł** (słownie: czterdzieści osiem tysięcy dziewięćset siedemnaście złotych), co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa)% przychodu Miasta Łódź osiągniętego w 2009 r. oraz (tajemnica przedsiębiorstwa)% maksymalnego wymiaru kary. W ocenie Prezesa Urzędu, tak określona kara spełni rolę prewencyjną, zapobiegającą ponownemu naruszeniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Nie bez znaczenia jest też jej walor wychowawczy, w tym wymiar ogólny, odstrasżający dla innych przedsiębiorców prowadzących działalność na rynku organizowania dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przed stosowaniem w przyszłości tego typu praktyk ograniczających konkurencję.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie II. sentencji niniejszej decyzji.

Ustalenie kosztów postępowania.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 tej ustawy, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów tejże ustawy, przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania. Przedmiotowe postępowanie wykazało, iż Miasto Łódź dopuściło się stosowania praktyki, o której mowa w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu uznał – w zakresie określonym w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji – działania Miasta Łódź za praktykę ograniczającą konkurencję. Zgodnie z art. 263 § 1 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów do kosztów postępowania zalicza się koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron w przypadkach przewidzianych w art. 56 k.p.a., a także koszty spowodowane oględzinami na miejscu, jak również koszty doręczenia pism urzędowych. Kosztami niniejszego postępowania są koszty doręczenia w toku postępowania pism urzędowych.

W związku z powyższym Prezes Urzędu postanowił obciążyć Miasto Łódź kwotą 148,70 zł. (słownie: sto czterdzieści osiem złotych 70/100).

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu postanowił jak w punkcie III. sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie do Narodowego Banku Polskiego, Oddział Okręgowy w Warszawie, na rachunek Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do art. 264 § 1 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, koszty niniejszego postępowania należy uiścić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie do Narodowego Banku Polskiego, Oddział Okręgowy w Warszawie, na rachunek Nr 51101010100078782231000000 w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt III sentencji niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 264 § 1 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 k.p.c. przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury*

Barbara Romańczak-Graca

Otrzymuje:

Miasto Łódź

Urząd Miasta Łodzi
ul. Piotrkowska 104
90-926 Łódź